

Uterin Lipoleiomiyoma

Kısmet BİLDİRİCİ*, Ömer YALÇIN**, Özlem EREN*

* Osmangazi Üniversitesi Tıp Fakültesi Patoloji Anabilim Dalı,

** Osmangazi Üniversitesi Tip Fakültesi Kadın Hastalıkları ve Doğum Anabilim Dalı, ESKİŞEHİR

ÖZET

Uterusun lipoleiomiyomaları çok nadirdir. Görülme insidensi %0.03-%0.2'dir. Lipoleiomiyomalar matür düz kas, yağ dokusu ve kollajen doku içermektedir. Bu makalede, klinik ve histopatolojik özellikleri tartışılırak bir uterin lipoleiomiyoma olgusu sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Lipoleiomiyoma, uterus

SUMMARY

Uterine Lipoleiomiyoma (A case report)

Lipoleiomiyomas of the uterus are extremely rare. The reported incidence differs, from 0.03% to 0.2%. Lipoleiomiyomas are composed of mature smooth muscle, fat, and connective tissue. This article, one new case of uterine lipoleiomiyoma are presented.

Key Words: Lipoleiomiyoma, uterus

Uterin lipoleiomiyomalar çok nadir tümöral lezyonlar olup görülmeye insidensi %0.03-%0.2'dir. Lipoleiomiyomalar matür düz kas, yağ dokusu ve kollajen doku içermektedir. Uterin lipoleiomiyomaların klinik belirtileri ve прогнозları leiomyomlara oldukça benzemektedir (1-4).

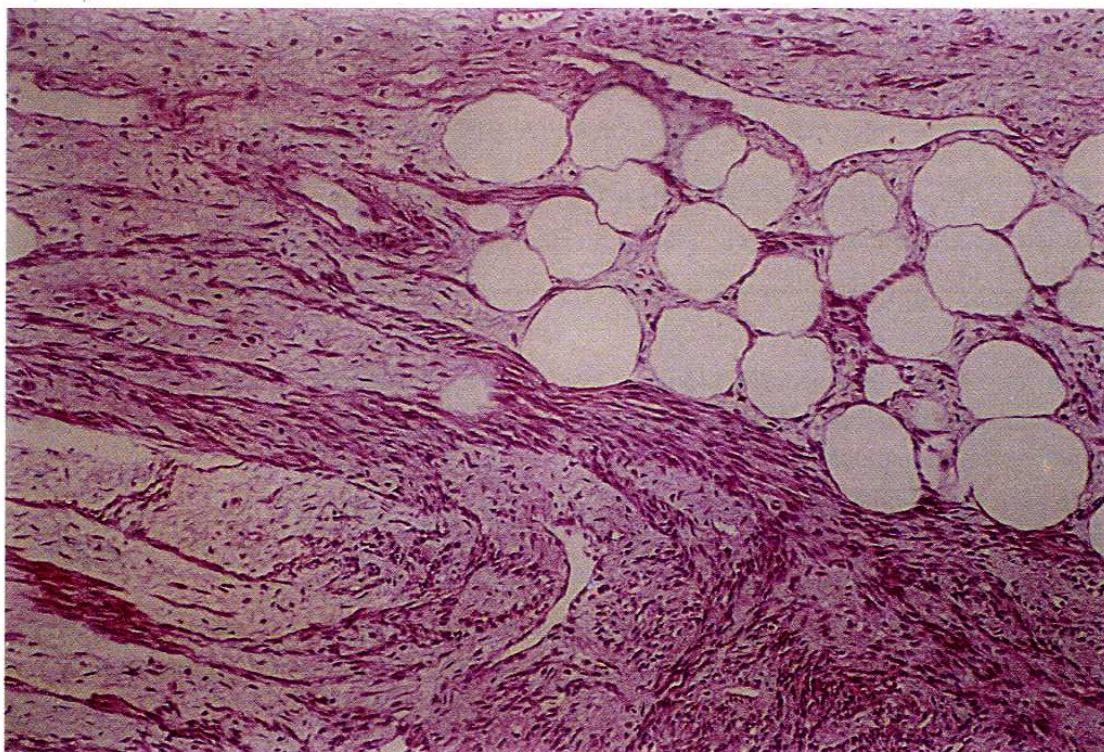
Bu makalede, nadir görülmeye nedeniyle ilginç bulunan bir uterin lipoleiomiyoma olgusu klinik ve histopatolojik özellikleri ile sunulmuştur.

OLGU SUNUMU

Otuzyedi yaşında kadın hasta, iki ay önce başlayan giderek artan sol bacakta sıkılık şikayetiyle başvurdu. Olgunun özgeçmiş ve soygeçmişinde özellik saptanmadı. Rutin laboratuar testleri normal sınırlar içindedi. Fizik muayenede sağ pelvik yan duvarda umbilikusa kadar ilerleyen kitle saptandı. Batın ultrasonografisinde pankreas alt seviyesinden başlayıp pelvik seviyeye kadar devam eden 225x114 mm boyutlarında heterojen ekojenitede içerisinde hiperekoik alanları olan solid yer kaplayan oluşum gözlandı. Abdominal-pelvik bilgisayarlı tomografide, batında over ve uterustan tam olarak sınır ayırmayı yapılamayan heterojen dansitede 23x15x22 cm

boyutlarında kitle izlendi. Eksplorasyonda, uterus yaklaşık 5 aylık gebelik cesametinde olup global olarak büyümüştü. Overler ve batın içi organlar doğal olarak değerlendirildi. Olguya genel anestezi altında total histerektomi uygulandı.

Makroskopik değerlendirmede, histerektomi materyali 3942 gr ağırlığında ve 25x25x15 cm boyutlarında idi. Materyal açıldığında korputa intramüral yerleşimli 20 cm çapında çevreden sınırlı, gri-beyaz, yer yer gri-sarı renkte, harelî görünümde leiomyom olması muhtemel lezyon görüldü. Endometrium kalınlığı 0.2 cm olup servikste gri-mor renk değişimi ve düzensizlik izlendi. Mikroskopik değerlendirmede, nükleuslarının uçları küt olan füziform hücrelerin üç uca gelerek lifler ve lif demetleri oluşturdukları, bu lif demetlerinin değişik yönlerden birbirlerini çaprazlayarak meydana getirdiği tümöral doku izlendi. Tümöral doku içerisinde geniş alanlarda matür yağ dokusu görüldü (Şekil 1,2). Tümöral dokuda 10 büyük büyütme sahasında 4 mitoz izlenmiş olup atipik mitoz, nekroz, lipoblast saptanmadı. Olguya histokimyasal olarak trikrom, immünohistokimyasal olarak da östrojen reseptör boyaları uygulandı.



Şekil 1. Düz kas, kollajen ve matür yağ dokusundan oluşan tümöral doku (H&E x 80).



Şekil 2: Tümöral doku içerisinde matür yağ dokusu (H&E x 400).

Trikrom boyasında tümöral doku geniş alanlarda kırmızı (kas dokusu özelliği) fokal alanlarda mavi (kolajen doku özelliği) olarak boyandı. Östrojen reseptör immünohistokimyasal boyasında çevre miyometrial dokularda fokal alanlarda boyanma gözlenirken tümöral doku hücrelerinde boyanma saptanmadı. Tanımlanan histopatolojik bulgular uterin lipoleiomiyoma ile uyumlu olarak değerlendirildi.

TARTIŞMA

Uterusun benign yağ dokusu tümörleri morfolojileri, yağ ve düz kas dokusunun dağılım oranlarına göre klasifiye edilmektedir. Uterusun lipomları oldukça nadirdir. Uterin lipoleiomiyomalar ise değişen oranlarda düz kas, yağ ve fibröz doku içerir (4). Bazen uterin lipoleiomiyoma olgularda epiteloid görünümde düz kas dokusu bulunabilmektedir (5). Willen ve ark.'ları leiomyom içerisinde yağ dokusunun dağılımına göre lipoleiomiyomalar diffüz ve sınırlı olarak iki alt gruba ayırmışlardır (6). Bizim olgumuzda yağ dokusu leiomyom içerisinde diffüz olarak dağılmıştı.

Birçok teori önerilmekle birlikte, bu tümörlerin histogenezi henüz tam olarak bilinmemektedir. Lipoblastların kalıntıları, kas dokusu ya da kollajen dokunun yağ hücrelerine metaplazisi, peritoneal ya da retroperitoneal yağ dokusunun perivasküler uzanımı ile tümörün oluştuğuna dair teoriler bulunmaktadır (4,6). Son dönemlerdeki ultrastrüktürel çalışmalarla ise lipoleiomiyomaların primitif kollajen ya da mezenkimal dokunun lipositik diferansiyasyonundan köken aldığı bildirilmektedir (7,8).

Hormonal değişiklikler uterin lipoleiomiyomaların patogenezinde rol oynayabilir. Bu konuda az sayıda çalışma bulunmaktadır. Akpolat ve ark.'ları bir uterin lipom ve lipoleiomiyoma olgusunda östrojen reseptör ve östrojen reseptörü ile ilişkili protein-29 (estrogen receptor related protein-29) varlığını araştırmışlardır. Lipoleiomiyomada östrojen reseptör içeriği civar miyometrial dokudan daha düşük bulmuşlardır. Lipoleiomiyomanın düz kasında östrojen reseptörü ile

ilişkili protein-29 civar miyometrial dokudan daha az saptamışlardır (2). Bizim olgumuzda uyguladığımız östrojen reseptör immunohistokimyasal boyasında tümöral hücrelerde boyanma izlemedi. Çevre miyometrial dokularda ise fokal alanlarda boyanma mevcuttu.

Uterin lipoleiomiyomalar, tipik olarak postmenopozal kadınlarda görülmekte olup olguların %67'si 50-60 yaş grubundadır. Tümöral doku genellikle korputa ve intramüral yerleşimlidir. Ortalama çapı 6 cm'dir. Sıklıkla leiomyomlar ile birlikte gözlenmektedirler. Uterin lipoleiomiyomaların klinik belirtileri leiomyomların belirtilerine benzemektedir (1-4). Bizim olgumuz 37 yaşında genç bir hasta idi. Muhtemelen pelvistik kitlenin basisi nedeniyle lenf drenajının bozulmasıyla sol bacakta oluşan şişlik şikayeti ile başvurmuştur. Tümöral doku 20 cm çapında, fundusta, intramüral yerleşimli olup beraberinde leiomyom saptanmadı.

Uterin lipoleiomiyomaların teşhisini operasyon esnasında ya da otropsilerde yapılabılır. Ancak günümüzde ultrasonografi, bilgisayarlı tomografi ve magnetik rezonans gibi görüntüleme yöntemleriyle operasyondan önce uterin lipoleiomiyomaların teşhisini yapılmaktadır (1,3,9,10). Bizim olgumuzda gözlenen kitlenin lipoleiomiyoma olduğu ancak operasyondan sonra patolojik değerlendirme esnasında saptanabildi.

Lipoleiomiyomaların tedavisi olguların klinik durumlara göre planlanmaktadır. Olgularda takip ya da cerrahi tedavi uygunabilir (1-3). Bizim olgumuzda hem kitlenin oldukça büyük olması (20 cm) hem de hastanın çocuk sahibi olma isteğinin bulunmaması nedeniyle hysterektomi uygulanmıştır.

Lipoleiomiyomalar, iyi bir progra sahip benign lezyonlardır (1-10).

Özet olarak, uterin lipoleiomiyomalar nadir gözlenen, genellikle post-menopozal kadınlarda leiomyomlarla birlikte saptanan, iyi bir progra sahip benign lezyonlardır.

KAYNAKLAR

1. Aizenstein R, Wilbur AC, Aizenstein S. CT and MRI of uterine lipoleiomiyoma. Gynecol Oncol 1991;40:274-76.
2. Akpolat I, Sertçelik A, Cömert S, Bulay O, Ortaç F. ER-PP-29 and ER staining in uterine lipoma and lipoleiomiyoma. Acta Oncologica 1996;35:108.
3. Prieto A, Crespo C, Pardo A, Docal I, Calzada J, Alonso P. Uterine lipoleiomiyomas: US and CT findings. Abdom Imaging 2000;25:655-7.
4. Pounder DJ. Fatty tumors of the uterus. J Clin Pathol 1982;35:1380-3.

5. Brooks JJ, Wells GB, Yeh IT, Livolsi VA. Bizarre epithelial lipoleiomyoma of the uterus. *Int J Gynecol Pathol* 1992;11:144-9.
6. Willen R, Gad A, Willen H. Lipomatous lesions of the uterus. *Virchows Arch* 1978;377:351-61.
7. Fernandez FA, Val-Bernal F, Garijo-Ayensa F. Mixed lipomas of the uterus and broad ligament. *Appl Pathol* 1989;7:70-1.
8. Lo Re V, Santangelo M, Fibbi ML, Spinelli M, Canevini P. Benign lipomatous lesions of the uterus: Three new cases. *Appl Pathol* 1987;5:220-8.
9. Tsushima Y, Kita T, Yamamoto K. Uterine lipoleiomyoma: MRI, CT and ultrasonographic findings. *Br J Radiol* 1997;70:1068-70.
10. Carter JR, Ruhr DM, Okagaki T, Fowler JM. Uterine lipoleiomyoma: A rare tumor. *J Ultrasound Med* 1993;12:491-2.